

Nauk o rodzinie, który tworzą: ks. M. Ozorowski, ks. M. Stepulak, M. Ryś, ks. J. Koperek; zespół ds. duszpasterstwa rodzin: ks. W. Szewczyk, ks. J. Szymczak, ks. M. Brzeziński; zespół ds. polityki prorodzinnej i spraw bioetycznych: ks. W. Wieczorek, ks. A. Tomkiewicz, ks. J. Jęczeń, M. Chuchra. Postulowano na przyszłość powołanie rzecznika PSF, który jednocześnie byłby koordynatorem w ramach Stowarzyszenia. Rolę informacyjną pełniłaby też strona internetowa PSF.

Ks. M. Stepulak, referując wizytę w Instytucie Rodziny w Bratysławie na Słowacji, zaproponował podjęcie uchwały o współpracy z tym Instytutem jako krok w kierunku utworzenia w przyszłości Międzynarodowego Stowarzyszenia Familiologicznego. Warunkiem powołania MSF jest współpraca co najmniej trzech ośrodków. Oprócz Instytutu Rodziny w Bratysławie nawiązywane są obecnie kontakty z ośrodkami we Lwowie i w Chorwacji. W konsekwencji została jednogłośnie podjęta uchwała o otwarciu się na współpracę z ośrodkami zagranicznymi.

Ks. dr Antoni Tomkiewicz zgłosił postulat powstania Biuletynu Polskiego Stowarzyszenia Familiologicznego, który miałby charakter kwartalnika w formie drukowanej lub elektronicznej.

W ostatniej części Walnego Zgromadzenia miała miejsce prezentacja osiągnięć i dorobku poszczególnych ośrodków naukowych i społecznych. Głos zabierali przedstawiciele kierunku Nauki o rodzinie WT Uniwersytetu Szczecińskiego, Stowarzyszenia „Po pierwsze rodzina”, Polskiego Związku Kobiet Katolickich, założyciele Akademii Rodziny oraz Fundacji „Misja służby rodzinie”. W części „wolne wnioski” postulowano utworzenie preambuły do Statutu Stowarzyszenia bądź Deklaracji programowo-ideowej jako dokumentu towarzyszącemu Statutowi.

*Joanna Płońska
Katedra Psychoprofilaktyki Rodziny
Instytutu Nauk o Rodzinie KUL*

**„ŻYCIE, PŁODNOŚĆ, RODZINA, ZDROWIE”
– JUBILEUSZOWE SYMPOZJUM NAUKOWE
Warszawa-Bielany, 12-13 grudnia 2009 roku**

Jubileuszowe, dwudniowe sympozjum naukowe pod hasłem: „Życie, płodność, rodzina, zdrowie”, zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Naturalnego Planowania Rodziny, odbyło się w ośrodku „Dobre Miejsce” w Warszawie dniach 12-13 grudnia 2009 roku. Celem sympozjum było przedstawienie dorobku pracy stowarzyszenia w ciągu minionych 20 lat oraz dyskusja nad trudnościami i szansami popularyzacji naturalnej metody planowania rodziny.

Na wstępie bp łomżyński Stanisław Stefanek zarysował tematykę sympozjum. Jak podkreślił, naturalne metody planowania są uważane za „konfesyjne” i środowiska lekarskie traktują je po macoszemu. Dlatego należy je dobrze zaprezentować przy wsparciu duszpasterzy i osób świeckich.

Perspektywy rozwoju metod rozpoznawania płodności oraz strategii działania na przyszłość przedstawiła prezes Stowarzyszenia, lekarz specjalista ginekolog-położnik Ewa Ślizień-Kuczapska. Przypomniała, że są metody, które dziś można uznać za historyczne, np. kalendarzyk małżeński. Skuteczne okazały się zarówno metody jednowskaźnikowe, np. Billingsów, czy wieloobjawowe, które pomagają ustalić płodne dni. Dzisiaj są już nowe technologie służące rozpoznawaniu płodności i jest wiele metod opartych na tych technologiach. Badania skuteczności metody objawowo-termicznej, przeprowadzone w 2002 r. w Niemczech na 900 kobietach, wykazały – jak podaje Katolicka Agencja Informacyjna – że jest ona porównywalna ze środkami hormonalnymi, a nawet od nich lepsza. Jednak mimo swych niezaprzeczalnych zalet – przede wszystkim chroni zdrowie, przyczynia się do pogłębienia więzi międzyludzkich – metoda ta została zmarginalizowana na Zachodzie, gdyż – aby ją stosować – potrzebna jest właściwa formacja człowieka. W Polsce ma ona szansę dotarcia do wielu osób. Jest to możliwe dzięki wielu dobrze przeszkolonym instruktorom, trzeba tylko scalić siły i środki, utworzyć silną federację stowarzyszeń, które dotychczas działały w pojedynkę. Należy działać razem, pozyskiwać fundusze europejskie, docierać do uczelni kształcących przyszłych medyków, upowszechniać NPR już w gimnazjach, współpracować z placówkami edukacyjnymi – uważają osoby zaangażowane w działalność Stowarzyszenia.

Powstanie i rozwój PSNNPR przedstawiła dr nauk med. Hanna Cerańska-Goszczyńska – honorowy prezes PSNNPR, zaś o promocji NPR mówiła Ewa Kowalewska – prezes Human Life International Polska.

W dalszej części sesji przedpołudniowej odbyła się multimedialna autoprezentacja organizacji związanych z NPR. Pierwszą z nich był Instytut Naturalnego Planowania Rodziny według metody J. Rotzera, który korzysta z dorobku naukowego i organizacji INER-u w Austrii i pozostaje z nim w stałym kontakcie. Instytut rozprowadza literaturę fachową oraz opracowuje i rozprowadza materiały szkoleniowe dotyczące NPR. Stosuje też innowacyjny sposób dotarcia do szerokiego grona młodych osób – poprzez możliwość posługiwania się e-kartami obserwacji. Serwis ten zapewnia wizualizację elektronicznych kart-cyklów, na których użytkownicy metody mogą przechowywać swoje dane z codziennych obserwacji oraz konsultować je za pośrednictwem Internetu z nauczycielami instytutu INER Polska. Łączenie następuje za pośrednictwem zakładki na stronie INER-u lub bezpośrednio na portalu (www.rodzina-naturalnie.pl). Instytut ma na celu również wspomaganie duszpasterstwa rodzin. Z jego stron internetowych można pobierać prezentacje multimedialne, które mogą być wykorzystywane w konferencjach dla narzeczonych oraz w przygotowaniu młodzieży do bierzmowania czy rodziców dzieci pierwszokomunijnych.

W dalszej części sympozjum prezentowała się Liga Małżeństwo Małżeństwu. Jest to założone w 1992 roku stowarzyszenie katolickich małżeństw. Promuje ono metody naturalnego rozpoznawania płodności oraz karmienie piersią. LMM należy do Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rodzin Katolickich oraz Polskiej Federacji Ruchów

Obrony Życia. Wywodzi się z amerykańskiej organizacji The Couple to Couple League. Specyfiką LMM jest to, że nauczycielami naturalnego planowania rodziny są nie pojedyncze osoby, ale pary małżeńskie, które oprócz fachowej wiedzy, przekazują także osobiste doświadczenie praktykowania tego, czego uczą.

Następnie swój dorobek prezentowało Towarzystwo Odpowiedzialnego Rodzicielstwa (TOR). Jako najstarsza zarejestrowana i mająca osobowość prawną organizacja prorodzinna w Polsce, działa w kilku oddziałach terenowych na rzecz odpowiedzialnego rodzicielstwa poprzez kształtowanie postaw respektujących ekologię prokreacji z wykorzystaniem praktycznej znajomości metod naturalnego planowania rodziny. TOR za swe główne kierunki działalności uznaje: umacnianie małżeństwa i rodziny poprzez upowszechnianie odpowiedzialnych zachowań w całym obszarze ludzkiej seksualności; nauczanie i upowszechnianie metod naturalnego planowania rodziny, budzenie szacunku dla życia każdej istoty ludzkiej – od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci; kształcenie specjalistów do prowadzenia terapii dla osób zranionych utratą dziecka; propagowanie tzw. ekologii prokreacji, której głównym kierunkiem jest naturalne planowanie rodziny (w niczym nie naruszające zdrowia małżonków ani środowiska naturalnego, w którym dochodzi do poczęcia dziecka) i która nie jest sprzeczna z normami jakiegokolwiek systemu etycznego; zraszanie ludzi dążących do usunięcia zjawiska sztucznych poronień oraz ich przyczyn przez upowszechnianie naturalnego planowania poczęć i kształtowanie postaw odpowiedzialnego rodzicielstwa; przeciwstawianie się wszelkim manipulacjom genetycznym, a także sztucznym ingerencjom w poczęcie człowieka (TOR uważa, że ryzyko badań prenatalnych jest usprawiedliwione tylko wówczas, gdy jest podejmowane w trosce o zdrowie i życie dziecka poczętego); kształtowanie godnych człowieka wzorców zachowań w sferze życia płciowego, które służą tworzeniu i pogłębianiu międzyosobowych więzi w małżeństwie i rodzinie oraz przygotowywanie dzieci i młodzieży do przyszłych zadań związanych z małżeństwem i rodzicielstwem. TOR uważa, że planowanie rodziny i odpowiedzialne rodzicielstwo jest tak trudnym problemem medycznym i społecznym, że wymaga włączenia wszystkich sił człowieka i jest wymogiem etyki niezależnie od światopoglądu. Członkowie TOR nie ukrywają faktu, że wielu z nich kształtowało swoje postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa, czerpiąc z ducha Ewangelii. Towarzystwo chce być otwarte na ludzi o odmiennych światopoglądach, uznając, że dla wszystkich ludzi odpowiedzialne przekazywanie życia jest zawsze dobrem, a sztuczne poronienia zawsze są złem. Tak podstawowa zasada moralna, jak poszanowanie dla życia każdej istoty ludzkiej od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci, jest głęboko wpisana w sumienia wszystkich ludzi. Zasada ta wynika z prawa naturalnego i jest sformułowana w przykazaniu Bożym „Nie zabijaj!”. Życie ludzkie jest najwyższym dobrem doczesnym, a jego ochrona powinna stanowić fundament każdego humanitarnego systemu prawnego. Prawo naturalne jest prawem niezbywalnym i nie może być naruszane ze względu na ochronę jakichkolwiek dóbr podrzędnych. Troska o zabezpieczenie potrzeb wszystkich dzieci, we wszystkich okresach rozwoju, od momentu poczęcia zaczynając, rozstrzyga o prawidłowym rozwoju osobowym młodego pokolenia, które będzie decydowało o przyszłości każdego społeczeństwa, państwa i narodu.

Jako ostatnie zaprezentowało się Stowarzyszenie „Miłość i Odpowiedzialność”. Zrzesza ono doradców życia rodzinnego, będących jednocześnie nauczycielami i instruktorami Naturalnego Planowania Rodziny według metody opracowanej przez dr Teresę Kramarek. Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz rodziny, w szczególności propagowanie idei odpowiedzialnego rodzicielstwa, kształtowanie postawy szacunku dla ludzkiego życia, upowszechnianie metod naturalnego planowania rodziny w różnych środowiskach społecznych i zawodowych oraz wspomaganie rodzin w kształtowaniu ich życia zgodnie z zasadami etyki katolickiej. Cele te realizowane są przez zadania, do których należy praca wychowawcza z rodzicami, młodzieżą i dziećmi, inicjowanie i prowadzenie badań naukowych w celu doskonalenia istniejących metod, obrona ludzkiego życia od poczęcia do naturalnej śmierci, podejmowanie inicjatyw społecznych mających na celu pomoc rodzinie.

Drugą część sympozjum otworzył interesujący wykład dr Wandy Póltawskiej na temat: „Płodność jako dar i zadanie, wychowanie do czystości”. Najważniejsze przesłanie z tego wykładu to: małżeństwo ma promieniować świętością. Autorka zwróciła uwagę na tzw. pedagogikę świętości, czyli świadome dążenie do doskonałości w życiu małżonków. Dyscyplina wstrzemięźliwości płciowej jest jednym z jej elementów. Podkreślała przy tym, iż trzeba być otwartym na życie i współdziałać z planem Bożym. Płodność jest prawdziwym darem i zarazem zadaniem, dlatego małżonkowie winni być odpowiedzialni za siebie nawzajem i twórczo współdziałać z Bogiem. Po tym wykładzie zaprezentowały się kolejne stowarzyszenia, w tym angielskie The Fertility Education Trust Metody. Prezes Colleen Norman przedstawiała m.in. zasadę rozszerzonej obserwacji śluzu szyjkowego według metody angielskiej. Później nastąpiła prezentacja dorobku Stowarzyszenia Nauczycieli Naturalnego Planowania Rodziny oraz oddziałów terenowych z całej Polski (aktualności z prac stowarzyszenia można śledzić na stronie www.psnnp.com). Na zakończenie obrad najbardziej zasłużeni członkowie stowarzyszenia otrzymali nagrody.

Drugi dzień sympozjum rozpoczął się od uroczystej Mszy św. w intencji członków i sympatyków PSNNPR, ich rodzin oraz wszystkich osób zaangażowanych w działalność rozpowszechniania metod rozpoznawania płodności. Następnie specjalista medycyny rodzinnej Adam Kuźnik wygłosił wykład pt. „NaProTechnology w oczach instruktora metody angielskiej, konsultanta medycznego oraz nauczyciela metody Creighton”. Po jego wystąpieniu lek. med. Magdalena Nehring-Gugulska – prezes Fundacji Twórczych Kobiet – przedstawiła propozycję, o jaką warto wzbogacić poradnie rodzinne, a mianowicie prowadzenie szkół dla żon, w których mogłyby się one twórczo rozwijać. Sesję zakończył wykład mgr Małgorzata Rzeszutek-Desmond, zatytułowany „Programowanie metaboliczne, czyli wpływ diety w pierwszym okresie życia na przyszłe ryzyko chorób cywilizacyjnych”.

Sympozjum zakończyło się podsumowaniami i zarysowaniem perspektywy rozwoju naturalnego planowania rodziny w Polsce i na świecie.

*Elżbieta Herbut
ks. Jarosław Jęczeń
Katedra Życia Społecznego Rodziny
Instytutu Nauk o Rodzinie KUL*